اخبار کوتاه

وزیر صمت خبر داد
رونمایی از ۸ خودروی برقی داخلی در سال آینده

وزیر صنعت، معدن و تجارت از رونمایی هشت خودروی برقی داخلی در سال آینده خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، علی‌آبادی دیروز در مراسم رونمایی از تاکسی‌های برقی اظهار کرد: برقی سازی یکی از کارهای بزرگ است و سابقه علمی برقی سازی خودروها از ۳۰ سال پیش در ایران وجود داشته و در گروه مبنا ۱۰ سال است که به صورت تخصصی این کار را پیگیری می‌کنیم. امروز نه تنها داشتن برقی سازی خودروها در کشور وجود دارد، بلکه تهاجمیه نیز شده است و در نظر داریم سال آینده از هشت خودروی برقی تولید داخل بهره‌برداری کنیم.

وی با بیان این‌که ایران جزو چند کشور اول دنیا در این زمینه است، اظهار کرد: ما فقط بهره‌بردار نیستیم، بلکه دانش برقی‌سازی خودروها در حالی در کشور ما از سالیان قبل وجود دارد که در هندسه فضی بسیاری از کشورهای دنیا برقی سازی نمی‌گنجد و ما جزو تاثرترین کشورهایی هستیم که این فناوری را داریم و جالب است بدانید که ماشین من پنج سال پیش برقی شد و هنوز نحوه برقی سازی که برای خودروی خودم داشتم در دنیا تجاری نشده است، اما اینقدر به دانش برقی سازی ایرانی اعتماد کردم که خودروی خود را برقی کردم.

وی با بیان این‌که برقی سازی خودروها برای محیط زیست بسیار مهم است، تصریح کرد: تغییرات اقلیمی که اکنون می‌بینیم، ناشی از خروکاربری‌هایی است که انجام می‌دهیم؛ اما هرچه سریع‌تر باید این فرآیند را انجام دهیم.

علی آبادی با بیان این‌که خودروهای برقی دو نسل دارند، تصریح کرد: خودروهای برقی نسل امروز و نسل فردا، در مورد خودروهای برقی نسل امروز باید بگویم که برای باطری‌های لیتیومی و بازیابی آنها باید فکری کرد.

وزیر صمت با بیان این‌که تصمیم انقلابی گرفتیم و به زودی نیست خودروهای برقی را روی سایت می‌گذاریم، اظهار کرد: سال‌هاست که تعرفه واردات خودرو زیاد است اما حالا تعرفه واردات خودروهای برقی را یک درصد اعلام کردیم، یعنی این‌که من به مردم آمرس می‌دهم که بیایید از خودروهای برقی استفاده کنید و در نظر داریم هر هفته یک نمونه خودروی برقی رونمایی کنیم و باید بگویم که بی‌گدار به آب نمی‌زنیم، بلکه علامانه وارد عمل شده و با استفاده از شرکت‌های دانش‌بنیان دارای این فناوری وارد می‌شویم.

تسهیل در صدور مجوزهای بخش کشاورزی

وزیر جهاد کشاورزی پرداختن به مسایل صدور مجوز، تعرفه صادرات و تسهیل سرمایه‌گذاری را از اولویت‌های وزارتخانه خود، و بر تشریک مساعی در حل مسایل با کشاورزان و مسئولان محلی تاکید کرد.

به گزارش پیام آشنا، محمدعلی نیک‌بخت، وزیر جهاد کشاورزی گفت: صدور مجوزها از مسائل مهمی است که باید به آن پرداخته شود. ما وظیفه داریم مسیر را برای سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگانی که تمایل به سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف دارند تسهیل و هموار کنیم و این روند طبق برنامه پیش می‌رود.

وی درباره تعرفه گوجه‌فرنگی خاطرنشان کرد در جلسات کارشناسی و تخصصی مفصل، عوارض و تعرفه‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد، بررسی‌های میدانی و مذاکره با کشاورزان و مسؤولان محلی نیز در این خصوص خواهیم داشت، همچنین شب، هر هفته جلسه کارشناسی در این زمینه در وزارت جهاد کشاورزی برگزار می‌شود.

وزیر جهاد کشاورزی افزود: اولویت اول ما تأمین نیاز داخل است و در فرآوری تولید می‌توانیم به سمت صادرات برویم. تعرفه گوجه ۵۵ درصد بود که شنبه به ۱۰ درصد کاهش یافت، تعرفه پیاز هم از ۱۰۰ درصد به ۴۰ درصد کاهش یافت تا بازرگانان مشکلی در صادرات نداشته باشند.

اولین نشست کمیته مشورتی دستمزد سال ۱۴۰۳ برگزار شد

مدیرکل روابط کار و جبران خدمت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از برگزاری اولین نشست کمیته مشورتی دستمزد سال ۱۴۰۳ خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، «محمد غریوی» ضمن اعلام این خبر اظهار کرد: بر اساس مصوبات نشست ۲۲۲ شورای عالی کار مبنی بر استفاده از پژوهش‌ها و یافته‌های مطالعات صورت‌گرفته در زمینه تعیین دستمزد و بررسی ابعاد مختلف آن، کمیته مشورتی دستمزد، دوشنبه ۲۵ دی‌ماه ۱۴۰۲ با محوریت معاونت روابط کار و با حضور نمایندگان کارگران، کارفرمایان، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت امور اقتصادی و دارایی، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، سازمان تأمین اجتماعی، مرکز آمار ایران، کمیته تحقیقات تغذیه و صنایع غذایی کشور و سایر صاحب‌نظران در محل وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تشکیل شد.

وی افزود: پس از بررسی و تبادل‌نظر نمایندگان دولت و شرکای اجتماعی (نمایندگان کارگری و کارفرمایی) در زمینه پیشنهادات ارائه شده، مقرر گردید مباحث تکمیلی در جلسات بعدی مطرح و نتیجه پس از جمع‌بندی در جلسه آتی شورای عالی کار ارائه شود.

نوسان سکه در کانال ۳۱ میلیون تومان

هر قطعه سکه تمام بهار آزادی دیروز (سه‌شنبه، ۲۶ دی) با افزایش ۳۵۰ هزار تومانی نسبت به روز گذشته ۳۱ میلیون و ۲۵۰ هزار تومان قیمت خورد.

به گزارش پیام آشنا، هر قطعه سکه بهار آزادی طرح جدید دیروز بر اساس نرخ اعلامی اتحادیه صنف فروشندگان و سازندگان طلا، جواهر، نقره و سکه تهران، با ۳۵۰ هزار تومان افزایش در مقایسه با روز گذشته ۳۱ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان معامله شد.

سکه بهار آزادی طرح قدیم با افزایش ۶۰۰ هزار تومانی قیمت نسبت به دیروز گذشته با نرخ ۲۸ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان داد و ستد شد. دیروز نیم‌سکه ۱۸ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان، ربع سکه ۱۱ میلیون و ۱۵۰ هزار تومان و سکه گرمی نیز با نرخ ۶ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان معامله شد.

دیروز هر گرم طلای ۱۸ عیار در بازار طلای تهران ۲ میلیون و ۶۸۳ هزار و ۷۰۰ تومان داد و ستد شد.

بهای هر اُنس طلا نیز در روز جاری در بازارهای جهانی، نزدیک به ۲ هزار و ۳۹ دلار بود که نسبت به روز گذشته ۱۳ دلار کاهش داشت.

خاندوزی خبر داد
اضافه شدن ۲ بانک به لیست وام از دواج

سخنگوی اقتصادی دولت ضمن اعلام اینکه دلیل افزایش قیمت دلار اقتصادی نیست، گفت: تغییری در سامانه یکپارچه خودرو رخ نداده و قرار نیست این سامانه منحل شود همچنین هیچ نهادی مجوز فروش خودرو با قیمت کمتر را نداده است.

به گزارش پیام آشنا، سید احسان خاندوزی در نشست خبری هفتگی خود با بیان اینکه هدف گذاری دولت این بود که با ایجاد سیاست ثبات اقتصاد کلان، سرعت موتورهای خلق ثروت را کم کند، اظهار کرد: نرخ رشد نقدینگی در ۱۲ ماه منتهی به آذر ۱۴۰۲ به ۲۷ درصد رسیده است که این عدد در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته شش درصد کاهش یافته است.

وی ادامه داد: روند ماهانه افزایش نقدینگی در اکثر ماه‌های امسال نصف یا یک سوم رشد ماهانه در سال ۱۴۰۰ بوده است. رشد نقدینگی ماهانه در سال جاری ۱.۷ درصد بوده است در حالیکه این عدد در سال ۱۴۰۰ ماهانه ۲.۵ درصد بوده است. رشد پایه پولی نیز از ۴۵ درصد در فروردین به ۳۳.۵ درصد در پایان آذر ۱۴۰۲ کاهش یافته است.

پایه پولی روی تورم تاثیر ندارد؛ کنترل تورم با کنترل نقدینگی است

سخنگوی اقتصادی دولت افزود: گفته شده که روند پایه پولی می‌تواند بر تورم موثر باشد که این اظهارنظرها در شرایط فعلی اقتصادی ایران چندان واقعی نیست و ارتباط مستقیمی بین پایه پولی و تورم وجود ندارد، چون کنترل تورم با کنترل نقدینگی انجام می‌شود.

خاندوزی خاطرنشان کرد: نرخ تورم در آخر آذرماه ۱۵ درصد واحد کمتر از آبان ماه بوده است. گزارش صندوق بین‌المللی پول نیز اعلام کرده که چشم انداز اقتصاد ایران در سال میلادی جدید بر استمرار کاهش تورم ادامه خواهد یافت.

کاهش نرخ بیکاری به هفت درصد

وی افزود: در پاییز امسال نسبت به پاییز سال گذشته، نرخ بیکاری به هفت درصد کاهش یافته و در این مدت ۷۰۵ هزار شغل جدید ایجاد شده است؛ درصورتیکه در دولت قبل خالص اشتغال ایجاد شده یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر بوده و در هفت استان شاهد نرخ بیکاری دو رقمی هستیم که تمام تلاش دولت این است که این عدد کاهش یابد.

خاندوزی همچنین اظهار امیدواری کرد که رشد اقتصادی چهار درصدی دو سال گذشته را ادامه دهیم.

قیمت مرغ کاهش می‌یابد

سخنگوی اقتصادی دولت درباره اقدامات کنترل قیمت گوشت و مرغ گفت: قیمت مرغ و گوشت قرمز نوسانات زیادی در دو سال گذشته داشته و رسیدگی به آن مورد تاکید دولت است و رئیس جمهور نیز خواستند این مشکل برطرف شود و برای آن جلسه برگزار شد اصلاحاتی نیاز بود و دستورات لازم از سوی رئیس جمهور داده شده است. کاهش جوجه‌ریزی موجب افزایش قیمت شد که در روزهای اخیر وضعیت بازار بهبود یافته است. در دی ماه امسال ۱۵۰ میلیون قطعه جوجه‌ریزی انجام می‌شود. همچنین از ارز ۷۲۰ برای واردات نهاده‌ها در حال پیگیری است و کشتی‌ها هم در حال تخلیه نهاده‌های دام و طیور هستند و کشتی معطل مانده نداریم.

حذف صفر از پول ملی از دستور کار خارج نشده است

وی درباره برنامه دولت برای حذف صفر از پول ملی، خاطر نشان کرد: ایده‌ای در سال ۱۳۹۸ در این زمینه تهیه شده است. این کار از دستور کار بانک مرکزی خارج نشده و در حال جمع آوری نظرات کارشناسی است. اما تجربه دنیا از این کار به ما می‌گوید انجام این سیاست وقتی اثرات مثبت پایدار خواهد داشت که متغیرهای پولی و شاخص‌های کلان اقتصادی کنترل شود؛ بنابراین اولویت دولت کنترل شاخص‌های کلان اقتصادی است.

دلیل افزایش قیمت دلار، سیاسی و جهانی است

خاندوزی درباه دلیل نوسات اخیر قیمت دلار هم گفت: بخش عمده نوسانات ناشی از تحولات نظامی در منطقه به ویژه حمله به یمن است که امیدواریم با فروکش کردن این مسائله، در بازار ارز هم شاهد بازگشت ثبات قیمت باشیم. در این میان، تعطیلی کشتیرانی چینی به مناسبت سال نو چینی هم تاثیرگذار بود.

هیچ نهادی مجوز فروش خودرو با قیمت کمتر را صادر نکرده است

سخنگوی اقتصادی دولت درباره مجوز فروش ۱۲۰ هزار خودرو با قیمت کمتر، گفت: هیچ نهادی، مجوزی برای فروش خودرو با قیمت کمتر صادر نکرده است.

هنوز برای مزد منطقه‌ای تصمیمی گرفته نشده است

وی تعیین مزد منطقه‌ای برای حقوق کارگران، گفت: مزد منطقه‌ای از مواردی است که در قانون کار آمده و امر تازه‌ای نیست. در سال گذشته در جلسات شورای عالی کار مطرح شد اما جزئیات آن به امسال موکول شد. پیرو ارجاع از سال قبل، مجدد این مسأله به کمیته مزدشورای عالی کار ارجاع شده و این جلسه روز گذشته برگزار شده و همچنان نیاز به بررسی بیشتر دارد و تاکنون تصمیمی گرفته نشده است.

اضافه شدن ۲ بانک به لیست وام از دواج

خاندوزی درباره آخرین وضعیت پرداخت وام ازدواج از سوی بانک‌ها، گفت: رئیس جمهور بر پرداخت این وام ها تاکید دارد و قرار شده بانک ها با سرعت بیشتری وام ازدواج را پرداخت کنند. همچنین قرار شده بانک مهر ایران و رسالت برای وام ازدواج اقدام کنند. از ابتدای امسال تا ۲۴ دی ماه ۶۶۳ هزار و ۲۹۰ وام ازدواج به مبلغ بیش از ۱۳۵ هزار میلیارد تومان پرداخت شده است که ۲۸ درصد از مدت مشابه در سال گذشته بوده است.

خاندوزی درباره سیاست دولت در زمینه خودرو گفت: تدبیر اصلی وزارت صمت حرکت به سمت اصلاح ساختاری است که بر قیمت خودرو تاثیر می گذارد و تمرکز بر بهبود کیفیت و فناوری خودروها و افزایش ظرفیت تولید و واردات است تا تعادل در قیمت ایجاد شود.

به گفته خاندوزی، برای خودروسازها برای فروش خودرو با قیمت نزدیک به حاشیه بازار مجوزی داده نشده و تا زمانی که تقاضای واقعی ایجاد نشود، سامانه یکپارچه هم کنار گذاشته نمی‌شود.

۱۳ درصد؛ سهم زنان از اشتغال صنعتی

۸ میلیون نفر در حوزه صنعت مشغول به کار هستند که از این تعداد یک میلیون و ۳۸۰ هزار نفر زنان و ۶ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر مردان هستند که سهم زنان از اشتغال حوزه صنعت نیز حدود ۱۳ درصد است.

به گزارش پیام آشنا، بر اساس آخرین آمار، از ۲۳ میلیون نفر شاغل در کشور نزدیک به ۴ میلیون نفر زنان هستند که ۱۳ درصد از اشتغال کشور در فعالیت‌های اقتصادی را شامل می‌شوند.

همچنین ۸ میلیون نفر در حوزه صنعت مشغول به کار هستند که از این تعداد یک میلیون و ۳۸۰ هزار نفر زنان و ۶ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر مردان که سهم زنان از اشتغال حوزه صنعت نیز حدود ۱۳ درصد است.

بررسی وضعیت اشتغال در شهرک‌های صنعتی نشان می‌دهد که از مجموع بیش از ۱۰۴ هزار قرارداد منعقد شده در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور نیز ۷ هزار و ۴۲۳ قرارداد مربوط به زنان صنعتگر و تولیدکننده است.

همچنین ۲ هزار و ۴۸۰ واحد تولیدی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور با محوریت و مدیریت زنان در حال فعالیت است که بیش از ۴۲ هزار شغل به وجود آورده‌اند.

معاون وزیر نفت مطرح کرد
برنامه‌ریزی برای استفاده از هیدروژن در سبد سوختی کشور

معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی با اشاره به اینکه هم‌اکنون تولید هر تن هیدروژن از منابع هیدروکربوری حدود ۴۰۰ دلار هزینه دارد، گفت: برای استفاده از هیدروژن در سبد سوختی کشور، به‌ویژه در بخش حمل‌ونقل باید به فکر اقتصاد این پروژه باشیم.

به گزارش پیام آشنا، جلیل سالاری دیروز در رویداد بین‌المللی هیدروژن با تأکید بر اینکه پالایشگاه‌های نفت کشور بالاترین مقدار هیدروژن در کشور را تولید می‌کنند، گفت: کیفی‌سازی و کمی‌سازی فرآورده‌های نفتی بر اساس استانداردهای محیط زیستی رابطه نزدیکی با تولید فناوری در حوزه هیدروژن دارد.

وی تولید کنونی هیدروژن در پالایشگاه‌ها نفت کشور را روزانه حدود ۳۰۰ میلیون فوت‌مکعب اعلام کرد و افزود: صنعت پالایش کشور امروز به خودکفایی حداکثری رسیده به گونه‌ای که صادرات خدمات فنی و مهندسی را آغاز کرده و صدور ۱.۶ میلیون قلم کالا به پالایشگاه‌های خارجی همچون «لِ‌ولیتز» و پتروناس نمونه‌هایی از آن است.

معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش با تأکید بر افزایش طرح‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت در کشور گفت: با توجه به اینکه در مصرف دیگر سوخت‌ها همچون گازوئیل فاصله زیادی با استانداردهای جهانی داریم، نمی‌توانیم به فکر استفاده از هیدروژن نباشیم.

سالاری با اشاره به اینکه هم‌اکنون ناوگان خودروهای سبک و موتورسیکلت‌ها در کشور روزانه ۱۱۵ میلیون لیتر بنزین، خودروهای سنگین روزانه ۶۲ میلیون لیتر گازوئیل و در نیروگاه‌های کشور روزانه ۷۰ میلیون لیتر گازوئیل مصرف می‌شود، بیان کرد: باید به فکر بهینه‌سازی مصرف سوخت در کشور باشیم.

طبق اعلام وزارت نفت، وی با اشاره به اینکه هم‌اکنون هزینه تولید هر تن هیدروژن از منابع هیدروکربوری حدود ۴۰۰ دلار است، افزود: برای استفاده از هیدروژن در سبد سوختی کشور به‌ویژه در بخش حمل‌ونقل باید به فکر اقتصاد و فناوری این پروژه باشیم.

معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی با بیان اینکه امروز از ۲.۲ میلیون بشکه نفت پالایش‌شده در پالایشگاه‌های کشور، حدود ۶۰ میلیون لیتر نفت کوره تولید می‌شود، تصریح کرد: بر اساس برنامه‌ریزی‌ها و با همکاری دانشگاه‌های کشور، تلاش می‌کنیم این مقدار تولید نفت کوره طی سال‌های آینده به یکسوم مقدار کنونی کاهش یابد.

سرپرست شرکت گاز البرز مطرح کرد
گازرسانی به سر اسر البرز با حدود ۷۵۰۰ کیلومتر شبکه گذاری

سرپرست شرکت گاز استان البرز از ۱۰۰ کیلومتر شبکه گذاری تا پایان آذرماه امسال خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، کامران ایمانی فولادی اظهار کرد: تا پایان آذر ماه، ۱۰۰ کیلومتر شبکه گذاری در البرز انجام شده که ۵۸ کیلومتر در محدوده شهری و ۴۲ کیلومتر در محدوده روستایی بوده است.

وی ادامه داد: در مجموع هفت هزار و ۴۱۷ کیلومتر شبکه گذاری در البرز انجام شده که پنج هزار و ۳۵۵ کیلومتر در محدوده شهری و دو هزار و ۶۲ کیلومتر در محدوده روستایی بوده است.

وی با اشاره به تعداد مشترکان گاز استان توضیح داد: در حال حاضر بیش از ۹۷۹ هزار و ۶۶ مشترک از خدمات شرکت گاز استان بهره‌مند هستند.

این مسئول با اشاره به اینکه مهمترین اولویت شرکت گاز البرز عبور آرام و بدون دغدغه از فصل زمستان است، گفت: با برنامه ریزی در تلاشیم که روزهای باقی مانده از این زمستان هم قطعی گاز نداشته باشیم.

ایمانی ادامه داد: مناطقی که در سنوات گذشته در فصول سرد سال با افت فشار مواجه بودند شناسایی شده و برای جلوگیری از افت در این مناطق طرح‌ها و پروژه‌های ضربتی در حال اجراست.

وی با بیان اینکه قطعا با مصرف بهینه و صرفه جویی مردم می‌توانیم روزهای سرد سال را بدون دغدغه پشت سر بگذاریم، توضیح داد: تحقق این هدف بدون همکاری مشترکین امکان پذیر نیست.

بازدید بخشی از اراضی کشاورزی تحت آبیاری فاضلاب در نظر آباد

غلامرضا زارع خیرنگار پیام آشنا در نظرآباد، بخشی از اراضی کشاورزی نظرآباد واقع درمصطفی آباد و منطقه شش بندکه با فاضلاب شهری آبیاری می شود مورد بازدید میدانی رئیس محیط زیست و تعدادی ازکشاورزان قرار گرفت. در همین رابطه و قبل از بازدید صورت گرفته دوره آموزشی فاضلاب شهری و اثر آن بر سلامت محصول با تدریس یکی ازکارشناسان و با حضور رئیس حفاظت محیط زیست شهرستان و کارشناسان جهاد کشاورزی و جمعی از کشاورزان روستاهای قوچ حصار، علی آباد، مصطفی آباد و خسرو آباد در محل سالن جلسات مدیریت جهاد کشاورزی نظرآباد برگزار شد. در این دوره آموزشی استاد مربوطه در خصوص مضرات آسیب‌های فاضلاب شهری و قوانین و مقررات آن و همچنین مضرات استفاده بی رویه از آفت کش های شیمیایی در تولید محصولات کشاورزی و سلامتی انسان ها توضیحاتی را ارائه کرد.

در ادامه هر یک از کشاورزان به بیان مشکلات خود در خصوص هدایت روان آب ها و فاضلاب شهری به کانال آب کشاورزی و در نهایت به اراضی کشاورزی پرداختند که در پایخ آنان رئیس اداره حفاظت محیط زیست شهرستان و کارشناسان مربوطه جهاد کشاورزی نسبت به راهکارهای مربوطه در خصوص رفع مشکلات کشاورزان مباحثی را ارائه کردند.

یادداشت

چراغ سبز پولی به بورس

بانک‌مرکزی هفته قبل با پذیرش ۱۰۰ درصد از درخواست‌های ارسال‌شده بانک‌ها در سامانه تلا در مجموع به ۱۴۵ هزار میلیارد تومان از سفارش‌های ارسالی پاسخ داد. نسبت پذیرش درخواست‌ها از ۹۴.۷ درصد در هفته قبل با افزایش مواجه بود. مبلغ سفارش‌های واردشده در سامانه نیز ۷۴ درصد معادل ۱۰ هزار رشد کرد.

شاخص داخلی محاسبه‌شده توسط بنده هفته قبل در سطح ۱۰۸۰ واحدی قرار گرفت که ۱۲ واحد از هفته قبل از آن بالاتر بوده و به طور کلی به عنوان موضع انبساطی در نظر می‌گیرم و به نظر می‌رسد با آغاز فصل چهارم سال تغییر سیاست بانک‌مرکزی و راهبری نرخ بهره به سطوح پایین‌تر هم‌زمان با افزایش تقاضای منابع محسوس‌تر شده است. نرخ بهره بین‌بانکی نیز با کاهش به ۲۳.۴۱ درصد رسید که پایین‌ترین سطح از تیرماه است.

چرا بانک‌مرکزی تغییر موضع داد؟

دلایل متعددی برای تغییر موضع سیاستگذار پولی وجود دارد که از تشدید تقاضای نقدینگی و اضافه‌برداشت در حساب جاری توسط بانک‌های نارتر و حساسیت بانک‌مرکزی نسبت به این موضوع گرفته تا افزایش نیاز به تسهیلات توسط بخش خصوصی و دولتی با توجه به تحقق‌یافتن بخشی از منابع بودجه و رکود در بخش واقعی اقتصاد را شامل می‌شود. اما در قالب یک چارچوب کلی می‌توان این موضوع را با استفاده از قانون تیلور (Taylor's rule) که در سال ۱۹۹۳ برای بررسی رفتار سیاستگذاری و تحولات نرخ بهره فدرال‌رزرو تحت ریاست آلن گرین‌سپان کشف شده بررسی کرد. براساس قانون تیلور، سطح نرخ بهره سیاستگذاری حاصل جمع نرخ بهره واقعی تعادلی در سطح اقتصاد، نرخ تورم فعلی، اختلاف نرخ تورم فعلی از نرخ تورم هدف با ضریب مشخص و همچنین اختلاف خروجی فعلی اقتصاد از خروجی بالقوه آن با ضریب مشخص است و تغییرات در این پارامترها می‌تواند به تغییر در مسیر سیاست پولی بانک‌مرکزی منجر شود.

با بررسی روند تغییرات برخی شاخص‌های اقتصادی نظیر شاخص مدیران خرید یا شاخص از ابتدای سال‌جاری و کاهش شاخص کل اقتصاد در آذرماه به زیر سطح کنیدی «خوانده که به‌معنای رکود و کاهش فعالیت حادر بخش واقعی اقتصاد محسوب می‌شود در عمل بخش دوم قانون تیلور که به شکاف تولید اشاره دارد، بهطور منفی تعمیق شده و اصطلاحا شکاف رکودی (recessionary gap) را ایجاد کرده که به فاصله گرفتن منفی اقتصاد از سطح تولید بالقوه، پایین و نرخ بیکاری طبیعی منجر شده است و طبق نوشته اتلق بازرگانی کمبود شدید نقدینگی و عدم‌تخصیص سرمایه در گردش برای تامین مواد اولیه و لوازم موردنیاز، شرایط ضعیف تقاضای داخل و کاهش فروش خارجی باعث شده است تا طرف عرضه یعنی تولیدکنندگان و ارائه‌دهندگان خدمات نیز از فعالیت خود بکاهند. بخش صنعت و ساختمان شاهد کاهش بیشتری در فعالیت‌ها بودهاند و کمبود شدید نقدینگی کسب‌وکارها باعث شده است تا شاخص موجودی مواد اولیه در آذرماه (۴۸.۶۴) در مقایسه با ماه قبل (۵۲.۱۹) کاهش داشته باشد. تخصیص نیافتن ارز و تسهیلات بانکی از یک‌سو، پرداخت نشدن مطالبات شرکت‌ها از سوی بخش دولتی و وصول نشدن چک‌های مشتریان باعث شده است تا شرکت‌ها در تامین مالی برای تهیه مواد اولیه موردنیاز مشکل داشته باشند. در کنار این موارد، کاهش نسبی تورم از ابتدای سال نیز در تغییر موضع سیاستگذار پولی و راهبری نرخ بهره بین بانکی به سطوح پایین‌تر و عقب‌نشینی بانک‌مرکزی اثرگذار بوده است. هر چند هسته سخت تورم افسار گسیخته ۴۰ درصدی نیز پابرجا بوده و با وجود دنبال کردن کمپین شدید انقباضی بانک‌مرکزی از ابتدای سال شاهد چسبندگی نرخ تورم در این سطح هستیم که دلایل ساختاری و بودجه‌ای متعددی می‌تواند داشته باشد.

همزمان با افزایش نرخ تورم ماهانه در آبان و آذرماه سال‌جاری و کاهش سطح نرخ بهره واقعی، شاهد شدت گرفتن مجدد انتظارات تورمی در سطح اقتصاد و تغییر رفتار خانوار و کسب‌وکارها هستیم. به طوری که تقاضا از نوع سفته‌بازی و سیر تورمی در بازارهای مختلف از جمله بازار ارز، مسکن و حتی کالاهای مصرفی به‌دلیل نظیر خودرو به واسطه تبدیل ریال به پول دلخ بر اثر افزایش انتظارات تورمی تشدید شده و مجددا اقتصاد را وارد فاز افزایش سطح عمومی قیمت‌ها کرده است. به نظر می‌رسد بانک‌مرکزی تحت ریاست آقای فرزین از ترکیبی از رژیم‌های مختلف سیاستگذاری پولی به‌ویژه روش‌های risk management، exchange rate و money growth targeting targeting استفاده می‌کند و به دنبال رساندن نرخ رشد نقدینگی به سطح هدف سالانه ۲۵ درصد جهت مهار تورم است، اما با توجه به تضعیف سمت عرضه در اقتصاد ایران بر اثر شرایط کلان موجود به‌واسطه تحولات منفی در عوامل بنیادین تولید شامل نیروی کار، سرمایه و تکنولوژی و... در بلندمدت از میزان اثرخنثی این سیاست مطمئن نیستیم.

زمان بهینه ورود به بورس

در نهایت قانونی به نام قانون گودهارت وجود دارد که اشاره می‌کند هر نرمال آماری اگر بیش از حد برای مقاصد کنترلی تحت فشار قرار بگیرد متلاشی می‌شود و در رابطه کوتاه‌مدت بیکاری و تورم یعنی منحنی فیلیپس نیز این موضوع برقرار است. اگر سیاستگذار با بی‌توجهی به سمت عرضه صرفا اقدام به تضعیف سمت تقاضا یا سیاست‌های انقباضی کند، در بلندمدت به کاهش تورم منجر نخواهد شد.

طبق پیش‌بینی بانک‌جهانی از اقتصاد ایران در سال‌های آتی، انتظار می‌رود نرخ تورم در سال آینده حدود ۲۶ درصد و در سال بعد از آن ۳۲ درصد باشد و مطلق با آن شاهد رشد اقتصادی ملایم و کاهش ۲.۵ و ۳.۱ درصدی باشیم و در این میان بخش کشاورزی کمترین رشد و بخش صنعت بیشترین رشد را تجربه کند. لازم به ذکر است که بخشی از رشد اقتصادی پیش‌بینی‌شده مربوط به افزایش صادرات نفتی است که در صورت عدم‌پایداری می‌تواند ضمن افزایش نرخ تورم (تورم پولی و تورم فشار هزینه) به کاهش نرخ رشد اقتصادی و به نوعی تداوم رکود تورمی نیز منجر شود. اما در خصوص بازار سرمایه با توجه به وجود وقفه خارجی (outside lag) در ابزارهای سیاستگذاری پولی و نیاز به زمان برای پیدایش آثار سیاست‌های اجرائشده و انتقال تکانه سیاست پولی به بخش واقعی اقتصاد از جمله بازارها که معمولا در حد چند ماه است فرض می‌شود چند ماه پس از آغاز هدایت نرخ بهره بین‌بانکی (policyrate)، به سطوح پایین‌تر توسط بانک‌مرکزی از لحاظ زمانی نقطه مناسبی برای ورود به بازار سهام است و در حال حاضر ترکیب این موضوع با جذابیت ضریب آپدیتنگر، پایین بودن ارزش دلاری بازار و نسبت ارزش بازار به نقدینگی و ارزندگی کلیت بازار نیز به دید گاه مثبت مانسبت به بورس می‌افزاید.

امیررضا صالحاباف
تحلیلگر
Alborz.payam@gmail.com